

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 kwietnia 2019 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie II Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR del. Barbara Pyz-Kędziarska
Protokolant:	Weronika Menkus

po rozpoznaniu w Warszawie na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2019 roku

sprawy z powództwa G. P.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od (...) S.A. w W. na rzecz G. P. kwotę 100 784,67 zł (sto tysięcy siedemset osiemdziesiąt cztery złote sześćdziesiąt siedem groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi:

a. od kwoty 100 084,67 zł (sto tysięcy osiemdziesiąt cztery złote sześćdziesiąt siedem groszy) od dnia 14 kwietnia 2017 roku do dnia zapłaty,

b. od kwoty 700 zł (siedemset złotych) od dnia 21 listopada 2017 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od (...) S.A. na rzecz G. P. kwotę 10 457 zł (dziesięć tysięcy czterysta pięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 5400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego;

III. nakazuje pobrać od (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 439,67 zł (czterysta trzydzieści dziewięć złotych sześćdziesiąt siedem groszy) tytułem nieuiszczonych wydatków.

SSR (del.) Barbara Pyz-Kędziarska

UZASADNIENIE

Pozwem z 21 listopada 2017 r. (k. 76) G. P. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w W. kwoty 100 784,67 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwot: 100 084,67 zł od 14 kwietnia 2017 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 700 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Wniósł również o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Roszczenie było dochodzone w związku ze szkodą powoda powstałą 13 marca 2017r., a polegającą na okradzeniu i zdemastowaniu jego samochodu – B. (...) oraz wypłaceniu przez pozwanego odszkodowania w oparciu o ustalenia kosztorysowe pozwanego. Zdaniem powoda, kwota odszkodowania nie została ustalona w wariantcie serwisowym, a zatem została ustalona niezgodnie z umową ubezpieczenia. (pozew – k. 2-5).

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (odpowieź na pozew – k. 69-71).

Sąd ustalił, co następuje:

G. P. zawarł z pozwanym umowę ubezpieczenia między innymi w zakresie ochrony ubezpieczeniowej od szkód autocasco (AC) pojazdu marki B. (...) o numerze rejestracyjnym (...). Ochrona ubezpieczeniowa miała obowiązywać w okresie od dnia 20 maja 2016 r., godz. 17:10 do dnia 19 maja 2017 r. Ubezpieczenie w zakresie AC opiewało na sumę ubezpieczenia w kwocie 273 700 zł z VAT 23%. Ochrona pojazdu, jego części lub wyposażenia została udzielona w wariantcie od wszystkich ryzyk (pełna ochrona). Strony zastosowały w umowie klauzulę (...) dotyczącą zniesienia redukcji sumy ubezpieczenia. Klauzula ta oznaczała, że odszkodowanie miało zostać wyliczone na podstawie wartości samochodu z dnia zawarcia umowy, nie zaś z dnia zdarzenia. Strony ustaliły także, że wariantem ustalania kosztów naprawy będzie wariant serwisowy. Składka ubezpieczenia AC została ustalona na kwotę 7 299 zł. Do umowy ubezpieczenia miały zastosowanie ogólne warunki ubezpieczeń komunikacyjnych (...). (okoliczności bezsporne, polisa ubezpieczeń komunikacyjnych nr (...) – k. 6-7)

§ 7 ust. 1 OWU stanowi, że zakresem AC objęte są szkody polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie pojazdu, jego części lub wyposażenia, wskutek zajścia wypadku ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 12, zaś zgodnie z § 3 pkt 98 ppkt a OWU - wypadkiem ubezpieczeniowym w AC jest zdarzenie niezależne od woli ubezpieczonego lub osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu powodujące szkodę objętą zakresem AC.

Stosownie do brzmienia § 8 ust. 1 pkt 1 OWU umowę AC zawiera się w wariantcie serwisowym, o którym mowa w § 17 ust. 3 pkt 1 albo w wariantcie optymalnym, o którym mowa w § 17 ust. 1 pkt 2.

§ 17 ust. 3 pkt 1 OWU przewidywał, że z zastrzeżeniem ust. 4, koszty naprawy pojazdu ustalane są na podstawie następujących cen części zamiennych zakwalifikowanych do wymiany w wariantcie serwisowym – cen części oryginalnych serwisowych.

Zgodnie z § 17 ust. 4 OWU, jeżeli w systemach (...), (...) lub (...) dostępne są części różnego rodzaju, o których mowa w ust. 3 pkt 2, lub części tego samego rodzaju, o których mowa w ust. 3 pkt 2, ale pochodzące od różnych producentów, wysokość odszkodowania (...) ustala uwzględniając części o najniższej cenie, przy czym w przypadku części oryginalnych serwisowych uwzględnia się cenę pomniejszoną według zasad określonych w ust. 3 pkt lit. 2.

Zgodnie zaś z brzmieniem § 17 ust. 5, z zastrzeżeniem ust. 6–8, wysokość odszkodowania ustala się z uwzględnieniem zasad określonych w ust. 2–4 i sposobu naprawy pojazdu w wybranym przez ubezpieczonego warsztacie wykonującym naprawę oraz w oparciu o zasady zawarte w systemie (...), (...) lub (...), z zastosowaniem:

- 1) norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu;
- 2) stawki za roboczogodzinę ustalonej przez (...) w oparciu o średnie ceny usług stosowane przez warsztaty porównywalnej kategorii do warsztatu wykonującego naprawę, działające na terenie miejsca naprawy pojazdu;
- 3) cen części zamiennych ustalonych stosownie do ust. 3 i 4;
- 4) cen materiałów lakierniczych i normaliów zawartych w systemach (...), (...) lub (...).

(...) ustala odszkodowanie w sposób przewidziany w niniejszym ustępie pod warunkiem przedstawienia rachunków lub faktur VAT dotyczących robocizny, części zamiennych, materiałów lakierniczych i normaliów.

Stosownie do § 17 ust. 6 OWU, w razie udokumentowania naprawy pojazdu rachunkami lub fakturami VAT, (...) weryfikuje wysokość odszkodowania ustaloną na podstawie tych rachunków lub faktur VAT według zasad określonych w ust. 5.

Zgodnie zaś z treścią § 17 ust. 1, w razie nieprzedstawienia rachunków lub faktur VAT, o których mowa w ust. 5, (...) wypłaca bezsporną część odszkodowania ustaloną na podstawie wyceny (...) sporządzonej w oparciu o zasady zawarte w systemie (...), (...) lub (...), z zastosowaniem:

- 1) norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu;
- 2) stawki za roboczogodzinę ustalonej przez (...) w oparciu o średnie ceny usług stosowane przez warsztaty działające na terenie miejsca zamieszkania ubezpieczonego lub osoby, o której mowa w § 3 pkt 34 lit. a;
- 3) cen części zamiennych zawartych w systemie (...), (...) lub (...), ustalonych w wariantcie optymalnym;
- 4) cen materiałów lakierniczych i normaliów zawartych w systemach (...), (...) lub (...).

Dokonanie wyceny w sposób przewidziany w tym ustępie nie pozbawia ubezpieczonego możliwości ustalenia wysokości odszkodowania na zasadach określonych w ust. 5, po przedłożeniu rachunków lub faktur VAT, o których mowa w ust. 5. (Ogólne Warunki Ubezpieczeń Komunikacyjnych (...) – k. 141-156)

13 marca 2017 r. samochód osobowy B. (...) o nr rejestracyjnym (...) został okradziony i zdewastowany przez nieznanych sprawców. Dochodzenie prowadzone przez Policję nie doprowadziło do wykrycia i pociągnięcia do odpowiedzialności sprawców włamania i zniszczenia samochodu. (okoliczność bezsporna)

14 marca 2017 r. powód zgłosił szkodę pozwanemu. Szkada została zarejestrowana pod numerem PL (...) (okoliczność bezsporna).

31 maja 2017 r. została sporządzona kalkulacja do wyceny szkody powoda. Koszty naprawy w systemie (...) zostały określone na kwotę 85 714,46 zł (kalkulacja naprawy – k. 12-28)

Na etapie postępowania likwidacyjnego pozwany przyznał powodowi kwotę 85 714,46 zł, którą 13 czerwca 2017 r. przekazał do wypłaty (k. 10).

27 lipca 2017 r. pełnomocnik powoda złożył reklamację w sprawie likwidacji szkody z prośbą o zastosowanie właściwych cen (k. 8).

Pismem z 28 sierpnia 2017 r. pozwany wskazał, że brak jest podstaw do zmiany sposobu rozliczenia szkody oraz wysokości ustalonego odszkodowania. Pozwany powołał się na sporządzony w systemie (...) kosztorys naprawy na kwotę 85 714,46 zł brutto. Wskazano ponadto, że kwota odszkodowania została określona zgodnie z § 17 ust 7 OWU, tj. na podstawie wyceny sporządzonej przez (...) S.A. według zasady zawartych w systemie (...) lub (...). (k. 9)

20 lipca 2017 r. na zlecenie powoda została sporządzona opinia rzeczoznawcy samochodowego M. K. (...). Oględziny pojazdu marki B. o numerze rejestracyjnym (...) zostały przeprowadzone 20 marca 2017 r. Koszt naprawy pojazdu został określony na kwotę 185 799,13 zł. (opinia nr (...) – k. 30-58).

Za sporządzenie wyceny kosztów naprawy programem (...) samochodu B. (...) nr rej. (...) (...) M. K. wystawił fakturę VAT na kwotę 700 zł (faktura VAT nr (...) – k. 59).

Uzasadniony koszt przywrócenia stanu technicznego pojazdu B. (...) do pierwotnego stanu po szkodzie z 13 marca 2017 r., wykonany w stacji sygnowanej logo producenta wynosi 187 978,77 zł brutto, zaś w przypadku naprawy w sieci niezależnego serwisu przy zastosowaniu zamienników dla części oryginalnych – 160 730,31 zł brutto. (opinia biegłego sądowego z zakresu wyceny wartości oraz kosztów i jakości napraw pojazdów samochodowych inż. A. R. – k. 96-130)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty, których prawdziwość i wiarygodność nie była kwestionowana przez strony. Sąd nie znalazł podstaw do ich podważenia.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się także na opinii głównej biegłego sądowego z zakresu wyceny wartości oraz kosztów i jakości pojazdów samochodowych. Ustalenia faktycznie nie zostały jednak oparte na opinii uzupełniającej sporządzonej przez tego biegłego. Opinia ta zawierała bowiem obliczenia wysokości odszkodowania w wariantcie optymalnym przewidzianym w § 17 ust. 7 OWU, wobec nieprzedłożenia przez powoda rachunków i faktur VAT określających koszty naprawy pojazdu. Z uwagi zaś na uznanie przez Sąd postanowień umownych zawartych w OWU w tym właśnie zakresie za abuzywne, opinia uzupełniająca pozostaje bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Powód domagał się zapłaty różnicy pomiędzy, wynikającym z zawartej przez niego z pozwanym polisy ubezpieczeniowej, odszkodowaniem wypłaconym a odszkodowaniem należnym oraz zwrotu kosztów opinii prywatnej.

Zgodnie z treścią art. 805 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie przy ubezpieczeniu majątkowym – określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku, co wynika z art. 805 § 2 pkt 1 k.c.

Bezsporne pomiędzy stronami było wystąpienie szkody powoda. Poza sporem w niniejszym postępowaniu znajdowała się także odpowiedzialność pozwanego. Pozwany nie negował objęcia ochroną ubezpieczeniową przedmiotowego pojazdu. Strony były zgodne także w kwestii wypłaty powodowi częściowego odszkodowania w kwocie 85.714,46 zł.

Pozwany wskazywał w niniejszym postępowaniu, że wypłata odszkodowania nastąpiła w oparciu o zapisy OWU w związku z nieprzedstawieniem przez powoda rachunków lub faktur VAT dotyczących robocizny, części zamiennych, materiałów lakierniczych i normaliów. Pozwany podnosił, że wobec powyższego należało wypłacić odszkodowanie na podstawie § 17 ust. 7 OWU.

W niniejszej sprawie warunki, w których poszkodowanemu powodowi przysługuje od pozwanego odszkodowanie określone są w zawartej przez strony umowie ubezpieczenia Autocasco, której częścią są Ogólne Warunki Ubezpieczeń Komunikacyjnych (...). Jak wynika z przedłożonej przez powoda polisy ubezpieczeń komunikacyjnych, samochód osobowy powoda został ubezpieczony w wariantcie serwisowym.

Pozwany podnosił, że być może w przypadku szkody powoda doszło do wystąpienia szkody całkowitej która uzasadniała wariant obliczania wartości szkody. W ocenie Sądu twierdzenia te nie zostały udowodnione przez pozwanego, wobec czego Sąd uznał je za nieuzasadnione.

Sąd w niniejszej sprawie miał na uwadze, że w świetle zapisów OWU zakres obowiązku odszkodowawczego ubezpieczyciela był uzależniony od tego, czy ubezpieczony przedłożył rachunki bądź faktury dokumentujące koszty naprawy pojazdu czy też tego nie uczynił.

Zgodnie z brzmieniem art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy.

W ocenie Sądu, postanowienia OWU, które zdaniem strony pozwanej zdecydowały o ustaleniu wysokości szkody na kwotę 85 714,46 zł są niezgodnie z treścią art. 385¹ § 1 k.c. Postanowienia te są abuzywne, bowiem nie zostały uzgodnione przez strony. Strona pozwana posługiwała się wzorcem umownym w ustalaniu postanowień kształtujących prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszającymi interesy konsumenta.

Zdaniem Sądu brak równowagi w niniejszej sprawie ma o tyle istotne znaczenie, że stanowi naruszenie interesów konsumenta dobrowolnie zawierającego umowę ubezpieczenia pojazdu i uiszczającego z tego tytułu składkę ubezpieczeniową. Zgodnie

z OWU powód jako osoba ubezpieczona został obciążony dodatkowym obowiązkiem przedłożenia dokumentów naprawy pojazdu. Podkreślenia wymaga, że zgodnie z zawartą między stronami umową ubezpieczenia to zakład ubezpieczeń, czyli pozwany, a nie ubezpieczony jest zobowiązany do dokonania identyfikacji pojazdu z wyposażeniem i indywidualnej oceny ryzyka przez zawarciem umowy ubezpieczenia.

Przechodząc do analizy zakresu obowiązku odszkodowawczego pozwanego, wynikającego z zawarcia dobrowolnego ubezpieczenia Autocasco, obowiązek naprawienia szkody powstaje z chwilą jej wyrządzenia. Obowiązek ten nadto nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy czy też z jakichkolwiek przyczyn zaniechał tej naprawy. Decyzja poszkodowanego o dokonaniu ewentualnej naprawy samochodu bądź zaniechaniu tej naprawy nie ma żadnego wpływu na okoliczność doznanego uszczerbku majątkowego.

W ocenie Sądu, brak jest podstaw do zaakceptowania ustalonego ogólnie przez pozwanego zróżnicowania obowiązku odszkodowawczego od faktu wykonania naprawy.

W tym miejscu wskazać należy przede wszystkim, że brak jest jakichkolwiek wątpliwości co do tego, że już z samej treści polisy ubezpieczeniowej wynika, że samochód był ubezpieczony w wariantcie serwisowym. W niniejszej sprawie właśnie to postanowienie umowne wiąże strony i to właśnie ono przesądza o zasadności roszczenia powoda. Postanowienie to, zdaniem Sądu, przesądza także o obowiązku wypłacenia przez pozwanego odszkodowania, bez konieczności przedstawiania przez powoda jakichkolwiek dokumentów, z których wynikałyby poniesione przez powoda koszty napraw.

Za nieudowodnione Sąd przyjął także twierdzenia pozwanego, że samochód został wyprodukowany w 2013r., a nie, tak jak zostało wskazane w polisie – 2014 r. Pozwany powinien wykazać tę okoliczność poprzez przedstawienie odpowiednich dowodów, których przedstawienia zaniechał. Jednocześnie Sąd miał na uwadze, że w dniu zawierania przez strony umowy ubezpieczeniowej pozwany nie miał żadnych wątpliwości co do roku produkcji samochodu. Wskazać także należy, że wartość pojazdu została wskazana w polisie na kwotę 273 700 zł i to do pozwanego należała weryfikacja wartości pojazdu na etapie zawierania umowy ubezpieczenia, nie zaś na etapie wystąpienia szkody.

Biegły sądowy ustalił na podstawie systemu (...) koszty naprawy pojazdu powoda na kwotę 187 978,77 zł. Pozwany wypłacił powodowi odszkodowanie w kwocie 85714,46 zł. Całość roszczenia powoda mieści się w różnicy pomiędzy wskazanymi wyżej kwotami. Wobec tego Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda całość dochodzonej przez powoda kwoty, tj. 100 084,67 zł.

Stosownie do brzmienia art. 817 § 1 k.c. ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Powód dokonał zgłoszenia szkody 14 marca 2017 r. Pozwany był obowiązany do spełnienia świadczenia do 13 kwietnia 2017 r. Od 14 kwietnia 2017 r. pozwany niewątpliwie znajdował się w opóźnieniu i z tych przyczyn także roszczenie odsetkowe w tym zakresie roszczenia odsetkowego podlegało uwzględnieniu w całości.

Z tych przyczyn orzeczono jak w punkcie Ia wyroku.

Powód nie posiadał wiadomości specjalnych w zakresie określenia wysokości poniesionej przez niego szkody. Zdaniem Sądu, w okolicznościach niniejszej sprawy żądanie zwrotu kosztów prywatnej opinii pozostaje w związku przyczynowym z uszkodzeniem pojazdu powoda, jako element poniesionej przez powoda szkody. W ocenie Sądu, żądanie to jest w pełni uzasadnione.

Podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w uchwale z 18 maja 2004 r. (III CZP 24/04, OSNC 2005, nr 7-8, poz. 117), w której stwierdził, że poniesienie takiego wydatku jest obiektywnie uzasadnione i konieczne oraz pozostaje w

normalnym związku przyczynowym między zdarzeniem wywołującym uszczerbek a szkodą i znajduje uzasadnienie w art. 361 k.c. Normalnym dającym się przewidzieć skutkiem wypadku jest bowiem możliwość i konieczność oszacowania strat przez biegłego rzeczoznawcę. W ocenie Sądu uzasadnionym było zlecenie sporządzenia opinii jednostce posiadającą fachową wiedzę, której powód nie posiadał. W związku z tym wydatek ten był konieczny.

Omawiany wydatek w kwocie 700 zł obejmował w szczególności wycenę kosztów naprawy pojazdu w warunkach(...), tj. ustalenie wysokości szkody w wariancie serwisowym. Strona powodowa podniosła, iż ustalenie to było konieczne do oszacowania roszczenia dochodzonego niniejszym postępowaniem. Pozwany nie zakwestionował tychże twierdzeń, a Sąd potraktował wydatek związany z omawianymi czynnościami, jako pozostający w adekwatnym związku przyczynowym z przedmiotowym zdarzeniem.

W związku z powyższym Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 700 zł stanowiącą uzasadniony wydatek w celu uzyskania opinii prywatnego rzeczoznawcy.

W ocenie Sądu roszczenie powoda w zakresie odsetek od kwoty 700 zł odszkodowania było w pełni uzasadnione. Zgodnie z art. 481 k.c. jeśli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Powód wystąpił z roszczeniem 21 listopada 2017 r. Uznać zatem należało, że pozwany już w tej dacie pozostawał w opóźnieniu, w szczególności wobec odmowy właściwego rozliczenia szkody pismem z 28 sierpnia 2017 r.

Z tych przyczyn Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 700 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za okres od 21 listopada 2017 r. do dnia zapłaty.

Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie Ib wyroku.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. Powód jest stroną w pełni wygrywającą niniejsze postępowanie, należy mu się zatem zwrot całości kosztów procesu. Na zasądzone koszty składa się opłata sądowa w kwocie 5 040 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz koszt zastępstwa procesowego w kwocie 5 400 zł ustalony zgodnie z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.), obowiązującego w dacie wytoczenia niniejszego powództwa.

Na podstawie przepisu art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 300 tekst jedn.), w pkt III sentencji wyroku Sąd nakazał pobrać od pozwanego kwotę 439,67 zł na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie tytułem nieuiszczonych wydatków. Kwota ta stanowi różnicę pomiędzy kosztami przyznanych biegłemu wynagrodzeń za sporządzenie pisemnych opinii oraz zwrotów wydatków (1184,48 zł [k. 133] + 755,19 zł [k. 192] = 1.939,67 zł) a uiszczoną przez pozwanego zaliczką na poczet wynagrodzenia biegłego (1 500 zł – k. 77v.).

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd orzekł jak w sentencji orzeczenia.

SSR (del.) Barbara Pyz-Kędziarska

ZARZĄDZENIE

(...)

SSR (del.) Barbara Pyz-Kędziarska